

Folkekirkens Nødhjælp vil “walk the talk” og kompensere for deres historiske klimabelastning

Kan man købe klimakompensation for sine historiske udledninger uden at blive anklaget for greenwashing? Det mener Folkekirkens Nødhjælp godt, man kan. For det nytter ikke noget at forlange, at regeringer og virksomheder tager historisk ansvar uden at gøre det selv, lyder devisen.

Altinget

Af Christina Houliind

06/12/2022

Hvis man som ngo slår på tromme for, at regeringer og virksomheder tager ansvar for deres historiske andel i klimakrisen, bliver man også nødt til at gøre det selv.

Det er rationalet bag, at Folkekirkens Nødhjælp nu vil kompensere for de udledninger, de selv står bag gennem deres 100-årige virke.

“Vi har gjort meget godt, men vi er også nødt til at anerkende, at vi har været en del af problemet,” siger Mattias Söderberg, der er chefrådgiver i Folkekirkens Nødhjælp og en af dem, som har arbejdet indgående med rapporten bag beregningerne af ngo’ens historiske udledning.

“Alle, som har været med til at udlede, har et ansvar. Den anerkendelse er vigtig, for det giver motivation til at handle,” siger han.

Derfor vil Folkekirkens Nødhjælp plante træer gennem et projekt i Uganda, som skal optage den mængde CO₂, de har udledt. Projektet støtter samtidig klimatilpasning, som hjælper de mennesker, der er ramt af klimaforandringerne.

Miniserie

Bør man som ngo gøre noget for at kompensere for sine historiske udledninger?

Det mener Folkekirkens Nødhjælp.

Organisationen vil derfor plante træer for otte millioner kroner. Træerne skal opfange det, der svarer til de 165.000 tons CO₂, som de har udledt i løbet af de 100 år, de har eksisteret.

Altinget Udvikling har i den anledning talt med både Folkekirkens Nødhjælp og en række andre ngo'er om, hvordan man kan og bør kompensere for både for nutidens og fortidens synder mod klimaet.

Det er resulteret i en miniserie, hvor du kan møde:

Mattias Söderberg og Birgitte Qvist-Sørensen hhv. Klimarådgiver og generalsekretær i Folkekirkens Nødhjælp

Rasmus Sturh Jakonsen, direktør i Care Danmark

Anders Ladekarl, generalsekretær i Dansk Røde Kors

Stefan Thorsell, klimarådgiver i Iwgia

Helt eller halvt ansvar og frygt for greenwashing

Organisationen er med hjælp fra frivillige og tidligere ansatte kommet frem til, at de gennem tiden har udledt 165.000 ton CO₂. For at kompensere for den udledning kræver det, at de planter 280.000 træer. Det koster otte millioner kroner.

Pengene kommer fra salget af deres hovedkontor, som blev solgt i 2018. Dermed er der tale om penge, som ikke var øremærkede til konkrete projekter. Men det er stadig otte millioner kroner, som nu ikke kan bruge på nødhjælp. Det har været en politisk prioritering som organisationen har taget med åbne øjne, lyder det fra generalsekretær Birgitte Qvist Sørensen.

“Man kunne godt have valgt at bruge fire til nødhjælp og fire til træer, men vi har valgt at gå all in. De her penge handler lige præcis om vores historiske ansvar,” siger hun, og peger dermed på, at man ikke kan tage halvt ansvar.

Har der været intern debat om, hvorvidt det var en god idé at bruge otte millioner kroner på træplantning?

“Der har ikke været en debat, om det skulle være fire eller otte millioner kroner, men der har været en debat om, hvorvidt det i det hele taget var en god idé at kompensere historisk. Men vi er nogle af dem, der advokerer for, at de fattigste lande får anerkendt de tab og skader, de er blevet påført af de rige landes udledninger. Det er jo ‘Walk the talk’. Vi har også udledt. Hvis vi siger til regeringer og virksomheder, at de har et ansvar, gælder det samme for os.”

Hvad var argumentet imod?

“Der har været bekymring for, om det kunne tolkes som greenwashing. Altså er kompensation i det hele taget godt? Der er vi nået frem til, at vi godt kan tage det historiske ansvar uden at greenwashe, fordi vi samtidig har en politik om, at vi selv skal nedbringe vores aftryk i procenter på forskellige områder hvert år.”

Fakta

Folkekirkens Nødhjælp er gået tilbage i deres arkiver og har beregnet, hvor meget CO2 de har udledt i løbet af organisationens 100-årige historie. På baggrund af beregningerne er de nået frem et estimat, der hedder 165.000 ton CO2.

De har i samarbejde med Ecotrust udregnet, hvad der kan opfange, det der svarer til 165.000 ton CO2. Det er blevet til 280.000 træer, som Folkekirkens Nødhjælp planter i Uganda.

Træplantningen i sig selv har kostet Folkekirkens Nødhjælp otte millioner kroner.

Ud over træplantning er de også med til at uddanne bønder og fødevarereproducenter i nye og langsigtede landbrugsmetoder.

Kilde: Folkekirkens Nødhjælp

Fokus på fortiden eller fremtiden?

Mattias Söderberg, der har været inde over den tekniske del af projektet, anerkender, at de 165.000 CO2 er et estimat.

“Men det er et godt estimat, som bygger på data. Vi har gjort os umage. Vi har eksempelvis taget højde for den energieffektivisering, der er sket i tidens løb. Men vi er også meget åbne om, at vi ikke kan kompensere en til en. For de udledninger, vi skabte tilbage i 90’erne har allerede gjort skade. Det er for svært at vurdere hvem og hvor mange mennesker vores konkrete udledninger har påvirket.”

Sender det – konceptet klimatilpasning - ikke et signal om, at man bare kan betale aflad og ellers fortsætte sin klimabelastning?

“Nej, ikke i vores forståelse. Man er nødt til at se fremad, vi skal fortsætte med at blive grønnere som organisation.”

Er der en grænse for, hvornår man bruger kompensation som aflad?

“Man må aldrig kompensere, hvis man ikke allerede er i gang med at reducere sine udledninger. Kompensation kan aldrig være en erstatning for handling, det er et supplement.”

Vi er nødt til at sikre, at skaden ikke bliver større. Men vi skal være bevidste om, at vi har et historisk ansvar.

Mattias Söderberg, Chefrådgiver i Folkekirkens Nødhjælp

Er der typer af kompensation, I ikke ville bruge?

“Det er et stort problem, hvis man kompenserer ved at bygge en vindmølle. For det skal være en vindmølle, som ellers ikke var blevet bygget. Men fordi det er så økonomisk fordelagtigt at bygge vindmøller, giver det ikke mening.”

“Vi er også usikre på Carbon Caption Storage, men det er fordi, vi ikke selv ved, hvordan det fungerer. Det kan måske blive en fremtidig løsning, men indtil videre har vi ikke set konkrete resultater. Man skal bruge en verificeret løsning, og vi har selv været på en rejse under den her proces, og vi mener, at den måde, vi gør det på er god.”

Er der træer og areal nok i verden til, at alle kan gøre som jer og tage ansvar for sin historiske udledning på den her måde?

“Nej. Men hvis der opstår et problem med plads, er der er mange andre naturbaserede løsninger, som kan optage CO2. Men der bliver mindre og mindre skov, fordi der sker så meget skovrydning. Så foreløbig bliver det nok ikke et problem.”

Er det vigtigst at kompensere for fortidens synder eller nedbringe sit fremtidige udslip?

“Fremtiden er det vigtigste. Vi er nødt til at sikre, at skaden ikke bliver større. Men vi skal være bevidste om, at vi har et historisk ansvar.”

Kan og bør alle ngo'er gøre som jer?

“Vi har taget initiativet, og vi håber det kan sprede sig. Men jeg vil ikke sige, at alle kan og skal gøre som os. Det er op til hver enkelt ngo at finde ud af, hvordan man gør det på en god måde.”